

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120202999
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120202999.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37927795, proti žalovanému: Q. Z., H.. XX.X.XXXX, C. XXX XX S. XXX, zastúpeného: WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom Na rozhliadke 2, 831 01 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 50 680 552, o zaplatenie 155,39 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie z a s t a v u j e v časti o zaplatenie 112,19 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne od 26.07.2017 do zaplatenia.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 43,20 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 21.12.2018 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

IV. P r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 48%.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu žalobou doručenu súdu dňa 2.3.2020 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie 155,39 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 26.07.2017 do zaplatenia, titulom nesplateného spotrebiteľského úveru.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil.

3. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, predžalobnou upomienkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadom splátok a úhrad, štandardnými európskymi informáciami, zmluvou o poskytovaní služieb ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

4. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. dňa 22.06.2015 uzatvorila so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX v predmete poskytnutia viazaného spotrebiteľského úveru na kúpu tovaru špecifikovaného v zmluve s uvedením jeho kúpnej ceny 289 EUR, počtu splátok 42, výšky splátky 10 EUR, poistného 0,29 EUR, splátky s poistením 10,29 EUR, celkovej čiastky 420 EUR, celkovej čiastky s poistením 432,18 EUR, celkovej výšky úveru 289 EUR, RPMN, fixnej ročnej úrokovej sadzby ako aj odplaty 24,94 %, priemernej hodnoty RPMN 37,67%, najvyššej prípustnej výšky odplaty 27,66%, celkových nákladov spotrebiteľa 131 EUR, termínu konečnej splatnosti úveru 12/2018, termínu splatnosti prvej splátky 20.07.2015 a ďalších splátok vždy k 20. dňu kalendárneho

mesiaca ako aj doby trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy vrátane predpokladov pre výpočet RPMN uvedených v bode 7 zmluvy.

5. Predmetom zmluvy bolo aj dojednanie doplnkovej služby poistenia schopnosti splácať splátky úveru s tým, že poistenie nie je podmienkou poskytnutia úveru, čo nesporne vyplýva zo štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere (č.l. 21) podpísaných žalovaným.

6. Podľa bodu 9.2 zmluvy, spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Spoločnosť je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky spoločnosti uvedené v tejto zmluve.

7. Podľa bodu 11.1 zmluvy, doručovanie písomností medzi spoločnosťou a klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom.

8. Podľa bodu 11.2 zmluvy, spoločnosť doručuje písomnosti na adresu klienta uvedenú v zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú klientom spoločnosti najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu spoločnosťou. Oznámenia zasielané klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané spoločnosťou na poslednú známu adresu klienta vráti spoločnosti ako nedoručené, ak a to aj v prípade, že sa klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušnú zásielku obdrží.

9. V danom prípade ide o tzv. webovú zmluvu, ktorá je uzatváraná prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie tzn. bez vyhotovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v listinnej forme podpísanej zmluvnými stranami. V zmluve samotnej predchádza uzatvorenie tzv. rámcovej zmluvy, predmetom ktorej je popis spolupráce pri uzatváraní zmlúv o úvere prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

10. Žalobca súdu predložil Zmluvu o poskytovaní služieb v predmete spôsobu uzatvárania zmlúv o službách CFH (Consumer Finance Holding a.s.). Na základe žiadosti klienta akceptovanej CFH alebo klientom akceptovanej ponuky CFH pomocou prostriedkov diaľkovej komunikácie a spôsob identifikácie klienta s využitím autentifikačných prvkov jedinečný klientovi pridelených.

11. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 25.05.2017 vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok v celkovej výške 30,87 EUR s upozornením, že ak do 05.07.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej 3/2017 bude oprávnený úver zosplatiť. Uvedenú predžalobnú upomienku žalovaný prevzal dňa 31.05.2017.

12. Podaním zo dňa 20.07.2017 oznámil žalovanému vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru s výzvou na úhradu dlžnej čiastky vo výške 195,39 EUR. Žalobca doručenie uvedenej výzvy s poukazom na článok 11 zmluvy preukázať nevedel.

13. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad nesporne vyplýva, že žalovaný do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru mal uhradiť splátky splatné 7/2015 - 6/2017 vo výške 10,29 EUR (24 splátok), teda v celkovej výške 246,96 EUR.

14. Do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru realizoval úhrady v celkovej výške 205,80 EUR, ktoré boli započítané na úhradu 20-tich splátok splatných 7/2015 - 2/2017, teda nezaplatil splatné splátky úveru 3-6/2017. Keďže po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru realizoval ďalšie dve úhrady vo výške 20 EUR dňa 20.03. a 17.04.2019, tieto boli započítané na úhradu splátok splatných 3/2017 - 5/2017 v celkovej výške 30,87 EUR a čiastočne splátku splatnú 6/2017 vo výške 9,13 EUR. Nesplatená časť úveru tak predstavuje čiastočne nezaplatenú splátku úveru 6/2017 vo výške 1,16 EUR a zosplatenú istinu vo výške 154,23 EUR.

15. Žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na základe zmluvy o postúpení zo dňa 21.08.2020.

16. Žalovaný v žalobe namietal, že právny predchodca žalobcu pri uzatvorení predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepostupoval s odbornou starostlivosťou z dôvodu neskúmania bonity žalovaného. Uviedol, že s právnym predchodcom žalobcu mal uzatvorených viacero zmlúv a to dňa 18.08.2015 pod č. XXXXXXXXXXXX, dňa 20.04.2015 pod č. XXXXXXXXXXXX, dňa 20.04.2015 pod č. XXXXXXXXXXXX, a pod č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.09.2015 ako aj ďalšie zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené s iným veriteľom zo dňa 10.08.2015 pod registračným č. XXXXXXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXXXXXX.

17. Z uvedeného dôvodu má za to, že nepoctivé správanie žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu celkom zjavne predstavuje zneužitie práva, ktoré nemá v zmysle článku 5 CSP právo na právnu ochranu a predstavuje procesno-právnu sankciu za porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou.

18. Z uvedeného dôvodu, preto nemohol právny predchodca žalobcu ani účinne zosplatiť úver v zmysle ustanovenia § 11 ods.1 zák. č. 129/2010 Z.z., keďže nekonal s odbornou starostlivosťou.

19. Zároveň uviedol, že dohoda o odplate je neplatná, keďže výška dohodnutej úrokovej sadzby 24,94 % prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu za dané obdobie pre obdobné spotrebiteľské úvery 2,56-násobne vzhľadom na výšku priemerných úrokových mier s úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny za obdobie 6/2015 pre spotrebiteľské úvery so začiatčnou fixáciou úrokovej sadzby 1 - 5 rokov vo výške 9,74%.

20. Okrem iného sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov pre nesplnenie viacerých obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN; nerozlíšením splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov, nesprávnym uvedením termínu konečnej splatnosti úveru ako aj doby trvania zmluvy. Ďalej voči uplatnenému nároku vzniesol námietku premlčania pre márne uplynutie subjektívnej dvojročnej premlčacej doby v zmysle ust. § 107 ods.1 Občianskeho zákonníka.

21. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 22.09.2020 uviedol, že vzhľadom na oprávnenú obranu žalovaného s prihliadnutím na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru na podanej žalobe v časti prevyšujúcej rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 289 EUR a doteraz zaplattenou sumou na úver vo výške 245,80 EUR ďalej netrvá. Berie žalobu späť v časti zaplattenia istiny 112,19 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 26.07.2017 do zaplattenia a žiada zaviazat' žalovaného iba na zaplattenie nesplatenj časti istiny úveru vo výške 43,20 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 26.7.2017 do zaplattenia.

22. Podľa § 7 zák.č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 22.06.2015 (1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

(2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

(15) Veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

(16) Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi;

(17) Veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

23. Podľa § 9 ods.2 zák.č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 22.06.2015 Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,^{18aa})
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

24. Podľa § 11 zák.č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 22.06.2015 (1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

(3) Ak osoba v zmluve o spotrebiteľskom úvere označená ako veriteľ neoprávnené poskytne spotrebiteľský úver bez povolenia podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba v neplatnej spotrebiteľskej zmluve označená ako veriteľ je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak sa nedohodnú inak; tým nie je dotknuté právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz.

25. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 22.06.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX majúca charakter zmluvy o úvere v súlade s ust. § 1 a nasl. zák. č. 129/2010 Z.z., na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver na kúpu tovaru špecifikovaného v zmluve, s uvedením výšky kúpnej ceny, počtu splátok, výšky splátky, výšky poisťného, splátky s poistením, výšky úveru 289 EUR, celkovej čiastky, RPMN, fixnej ročnej úrokovej sadzby, priemernej hodnoty RPMN, výšky odplaty a najvyššej prípustnej výšky odplaty, celkových nákladov spotrebiteľa, termínu konečnej splatnosti úveru, doby trvania zmluvy, termínu splatnosti prvej splátky ako aj ďalších splátok, vrátane predpokladov použitých na výpočet RPMN v uvedených v bode 7 zmluvy.

29. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods.2 písm. f) č. 129/2010 Z.z. neuvedením doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru. Doba trvania zmluvy ako obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedená priamo v zmluve v časti označenej ako predmet financovania pôžičky s uvedením, že táto je do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa uvedenej zmluvy. Zároveň zo štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere podpísaných žalovaným vyplýva, že zmluva je uzatvorená na dobu určitú s tým, že termín konečnej splatnosti úveru je 12/2018.

30. Podľa názoru súdu I. inštancie údaje o termíne konečnej splatnosti nepochybne vyplýva zo znenia zmluvy o úvere, v ktorej je uvedený termín konečnej splatnosti 12/2018 (mesiac a rok konečnej splatnosti úveru) s uvedením termínu splatnosti každej z mesačných splátok úveru. k 20. dňu kalendárneho mesiaca teda nie je nepochybné, že termín konečnej splatnosti úveru je určený dátumom 20.12.2018.

31. V danom prípade sa súd nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. l/ zák. č. 129/2010 Z. z. z dôvodu, že neobsahuje špecifikáciu, v akom rozsahu splátka úveru zahŕňa v sebe úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/2015, zo záverov ktorého vyplýva, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Zároveň nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátum týchto splátok.

32. Uvedený záver vyplynul aj z rozhodnutí NS SR pod sp. zn. 3Cdo/146/2017, sp. zn. 4Cdo/211/2017, sp. zn. 3Cdo/56/2018, sp. zn. 4Cdo/187/2018, sp. zn. 4Cdo/65/2018, sp. zn. 5Cdo/132/2017, sp. zn. 2Cdo/235/2017 a sp. zn. 7Cdo/98/2017, zo záverov ktorých vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky.

33. V zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ (t.č. písm. l) zák. č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy výška alebo počet či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť možné k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

34. Z čl. 2 ods. 2 CSP nesporne vyplýva, že každá sporová strana má právo, aby jej spor bol rozhodnutý v súlade s princípom právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

35. Z uznesenia NS SR z 24.1.2018 pod sp. zn. 6Cdo/29/2017 nesporne vyplýva, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR, vydané NS SR od 1.1.1993, ako aj rozhodnutia NS SR, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (R 71/2018 - Zbierka stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018).

36. Na základe uvedeného, preto súd prvej inštancie vyššie uvedený právny záver prijal v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou NS SR.

37. Ďalej sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že predmetná zmluva neobsahuje všetky predpoklady RPMN, ktoré sú uvedené v bode 7 zmluvy a ďalej v štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere pod bodom 3, ktorých prevzatie žalovaný písomne potvrdil.

38. Aj zo záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ z 09.11.2016 vo veci C-42/2015 vyplýva, že aj keď všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods.2 Smernice 2008/48/ES nemusia byť nevyhnutne obsiahnuté v jedinom dokumente, ale musia byť vyhotovené písomne alebo zachytené na inom trvalom nosiči a musia byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Keďže všetky náležitosti upravené v článku 10 ods.2 Smernice 2008/48/ES musia byť uvedené zrozumiteľne a stručne, je nevyhnutné, aby zmluva o úvere obsahovala jednoznačné a presné odkazy na iné písomnosti, alebo iné trvalé nosiče obsahujúce tieto náležitosti, ktoré boli skutočne spotrebiteľovi odovzdané pred uzatvorením zmluvy, aby sa mohol oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami.

39. Úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za užívanie takto poskytnutej sumy. V danom prípade súd poukazuje na ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplata, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

34. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky dojednané v zmluvách o spotrebiteľských úveroch sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podľa názoru súdu podstatne presahuje obvyklú úrokovú mieru v dobe dojednaní, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými najmä bankami pri poskytovaní úveru.

35. V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že úroky dojednané v predmetnej spotrebiteľskej zmluve túto obvyklú mieru podstatným spôsobom neprevyšujú, keďže boli dojednané cca vo výške 2-násobku priemernej úrokovej sadzby pri úveroch poskytovaných bankami v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Na podporu svojho tvrdenia poukazuje na rozhodnutie KS v Prešove zo dňa 10.12.2008 pod sp. zn. 3Co/67/2008, ktorým odvolací súd dospel k záveru o primeranosti dojednaných úrokov v rozsahu 25 % s prihliadnutím na priemernú úrokovú mieru úverov obchodných bánk v čase uzatvorenia prejednávanej zmluvy o úvere, ktorá bola v rozhodnom období vo výške 11,14 %. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia je teda možné vyvodiť jednoznačný záver, že odvolací súd považoval za primeranú výšku úrokov v prejednávanej zmluve zodpovedajúcej približne 2-násobku úrokových sadzieb za úvery poskytované obchodnými bankami v čase uzatvorenia prejednávanej zmluvy. Taktiež poukazuje na rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, v ktorom odvolací súd dospel k záveru, že vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako 100 % oproti príemeru bánk a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu.

36. Pokiaľ žalovaný poukazoval na výšku úrokovej sadzby 9,74%, táto nebola priemernou úrokovou sadzbou poskytovanou na bankovom trhu pre slovenských klientov, ale pre klientov eurozóny.

37. Podľa bankovej úrokovej štatistiky NBS v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola výška úrokovej sadzby pri spotrebiteľských úveroch s dobou splatnosti od 1 do 5-tich rokov v rozsahu 13,68%.

38. Na základe uvedených skutočností preto súd dospel k záveru, že výška úrokovej sadzby v prejednávanej zmluve podstatným spôsobom neprevyšuje obvyklú mieru úrokov z úverov poskytovaných komerčnými bankami v čase jej uzatvorenia, kedy sa priemerná výška úrokovej sadzby pri spotrebiteľských úveroch a dobe ich splatnosti v rozsahu 1 až 5-tich rokov pohybovala v priemere 13,68%, a preto nejde o zmluvné dojednanie, ktoré by odporovalo ustanoveniu § 39 a 39a Občianskeho zákonníka.

39. Súčasne výška úrokovej sadzby neodporuje ust. § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 1 a 1a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Z ust. § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka nesporne vyplýva, že odplata pri spotrebiteľskej zmluve v predmete poskytnutia peňažných prostriedkov nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorej výška bude ustanovená vykonávacím predpisom.

40. Podľa § 1 ods.1 Nariadenia vlády č.87/1995 Z.z., odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

41. Podľa § 4 Nariadenia vlády č.87/1995 Z.z., Poplatok z omeškania je za každý deň omeškania 0,5 promile dlžnej sumy, najmenej však 0,83 eura za každý i začatý mesiac omeškania.

42. Podľa § 1a ods.1. Nariadenia vlády č.87/1995 Z.z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/87/20150101>> pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

43. Z ust. § 1 ods.4 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. nesporne vyplýva, že pre účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty je rozhodujúca priemerná hodnota RPMN naposledy zverejnená v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

44. Vzhľadom na dátum uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy 6/2015 súd prvej inštancie vychádzal z prehľadu súhrnných informácií zverejnených Ministerstvom financií SR pred uzatvorením uvedenej zmluvy a to za prvý štvrtrok roku 2015, podľa ktorého bol vážený priemer RPMN za spotrebiteľské úvery poskytované veriteľmi v rozsahu 14,33%.

45. Z uvedeného teda vyplýva, že dohodnutá fixná ročná úroková zmluva v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere neodporuje ani ust. § 1 a 1a ods.1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

46. Vychádzajúc z cit. zák. ust. (§ 7 zák. č. 129/2010 Z. z.) je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z. z. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch.

47. Je nesporné, že v čase poskytovania predmetného úveru právny predchodca žalobcu nedisponoval údajom o výške dosahovaného príjmu žalovaného, počtu jeho vyživovacích povinností, údajom o rodinnom stave, vrátane údajov o výške výdavkov, ktoré by bol žalovaný povinný poskytnúť pokiaľ by právny predchodca žalobcu postupoval v súlade s ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. Z ust. § 11 ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nesporne vyplýva, že za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods.1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov a spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

48. Keďže právny predchodca žalobcu v súvislosti s overovaním bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností vrátane údajov o výške celkového objemu jeho výdavkov a súčasne nebolo preukázané nahliadnutie do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch došlo tak k naplneniu hypotézy právnej normy ust. § 11 ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z., na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie právneho predchodcu žalobcu ako hrubé porušenie jeho povinností overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v dôsledku čoho sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a súčasne nebol oprávnený v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia ani vyhlásiť predčasnú splatnosť predmetného úveru.

49. Potom neobstojí námietka žalovaného, že žalobca v prípade hrubého porušenia odbornej starostlivosti pri preverovaní jeho bonity pred poskytnutím predmetného spotrebiteľského úveru nemá nárok ani na vrátenie nesplatnej časti istiny úveru.

50. Keďže žalobca uznal, že zo strany jeho právneho predchodcu nedošlo k splneniu povinnosti predpokladaných ust. § 7 zák. č.129/2010 Z.z., tak si v predmetnom konaní uplatnil iba nárok na zaplataenie nesplatennej časti istiny úveru zodpovedajúcej rozdielu sumy poskytnutého úveru vo výške 289 EUR a doteraz zaplatenou sumou na úver vo výške 245,80 EUR, teda vo výške 43,20 EUR spolu s 5% úrokom z omeškania ročne od 26.7.2017 do zaplataenia a v prevyšujúcej časti žalobu zobral späť a žiadal konanie zastaviť.

51. Na základe uvedeného preto súd I. inštancie v súlade s ust. § 144-146 CSP konanie zastavil v časti o zaplataenie 112,19 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 26.7.2017 do zaplataenia a vo zvyšku uplatneného nároku v sume 43,20 EUR žalobe vyhovel spolu s 5% úrokom z omeškania ročne určeným v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č.87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po termíne končenej splatnosti úveru.

52. Keďže právny predchodca žalobcu vzhľadom na porušenie svojej povinnosti v zmysle ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. nebol oprávnený aj úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere predčasne zosplatiť v súlade s ust. § 11 ods.2 citovaného zákona, potom má nárok na zaplataenie uplatneného úroku z omeškania až po dohodnutom termíne konečnej splatnosti úveru.

53. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru si tak žalobca mohol uplatniť nárok na zaplataenie nesplatennej istiny úveru vo všeobecnej 3-ročnej premičacej dobe v zmysle ust. § 100 a 101 Občianskeho zákonníka, ktorá začala plynúť počnúc dňom 21.12.2018 a teda ku dňu podania žaloby 02.03.2020 neuplynula.

54. Na základe uvedeného, preto súd I. inštancie ako nedôvodnú posúdil aj námietku premičania vznesenú žalovaným.

55. Podľa § 255 ods.2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

56. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods.2 CSP a žalovanému, ktorý bol úspešný v 74% z hodnoty sporu a neúspešný v 26 % z hodnoty sporu bol priznaný nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdielne úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 48 %.

58. Je nesporné, že žalobca si v predmetnom konaní uplatnil nárok na zaplataenie 155,39 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 26.7.2017 v jeho kapitalizovanej výške ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu vo veci samej v sume 25,94 EUR, teda v celkovej výške 181,33 EUR.

59. Keďže žalobcovi bol priznaný nárok na zaplataenie 43,20 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 21.12.2018 do zaplataenia, v jeho kapitalizovanej výške ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu v sume 4,23 EUR, teda v celkovej výške 47,43 EUR, to predstavuje iba 26% úspech žalobcu v spore a teda jeho neúspech bol v rozsahu 74%.

60. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.